

15:45

אלישע

יש בנות שיוצאות מהשיחה עם המחנכת בוכות. חברות שלהן מוחות עבורן את דמעותיהן הענוגות אחת אחת בטישו, בזמן שהן מספרות בקול נשנק מה אמרה להן ואיך פגעה ברגשותיהן העדינים.

אני יצאתי בראש זקוף ואפילו שיגרתי חיוך לבלומי, סוג של: היה נפלא, אספר לך פרטים מאוחר יותר.

היה גרוע מאוד. לא התכוונתי לספר לה את זה.

כלומר כן. כמובן. דיווחתי לה בקלילות שהמורה אמרה שאני צריכה להשקיע יותר מאמצים כדי לשלב בנות אחרות בחברה. שתינו רטנו ביחד שהיא לא באמת קולטת את המבנה ההזוי של הכיתה שלנו. אנחנו כבר מזמן הבנו שאין שום טעם להשקיע בה מאמצים. הדבר היחיד שאנחנו מצליחות לעשות במשותף זה מריבות המוניות. לא נראה לי שאליהן היא התכוונה.

לא סיפרתי לה איך היא הסתכלה בעיניים שלי ואמרה: "אני מצפה ממך להרבה יותר, אלישבע. יש לך כוח חברתי בידיים, את יכולה להשתמש בו כדי לעשות טוב. למה את מתכנסת עם החברות שלך במקום לתרום לכיתה?"

"אני אף פעם לא פוגעת". הסתכלתי על העט שהיא החזיקה. רק עליו. "יש בנות שמרשות לעצמן להעליב, להיות בוטות. למה רק אלי יש טענות? כי אני לא רעה?" לא התייחסתי לשמות מפורשים, כמובן, אבל נראה לי שזה היה מובן מאליו.

"אולי מצפים ממך ליותר כי את ראויה לזה, נכון", היא הסכימה איתי. "המורה, אני לא מבינה מה רוצים ממני", השפתיים שלי רטטו בעלבון. "שתסתכלי סביבך, זה הכל. אני לא צריכה לספר לך שהכיתה מפורקת לגמרי מבחינה חברתית".

נראה לי שמיד אחרי החגים של טי"ת כבר קלטנו שהכיתה הזאת לא נורמלית. חלפה יותר משנה מאז, ודעתנו לא השתנתה.

"אני חושבת שיש לך הרבה כוח בידיים. את יכולה להשתמש בו כדי להוביל את העניינים למקום חיובי יותר, כזה שייטיב עם כולן. זאת לא חכמה להנות עם החברות שלך ולשכוח שאתן לא היחידות בכיתה".

"נראה לי שהמורה מייחסת לי מדי הרבה כוח, אבל אני אחשוב על זה", הבטחתי לה בדרך ארץ. סוף סוף היא שחררה אותי. לא יכלה לנחש כמה אני פגועה, על איזו נקודה כואבת היא דרכה לי.

חזרתי בראש זקוף לאולם, והמשכתי להתאמן על התפקיד שלי למצגת של ערב ההורים. תפקיד נאה מצא לנו הסמינר, פנטומימות מוסרטות בחיק הטבע שיהיו רקע לקריינות. הכיתות האחרות עושות דברים ממשיים. תפאורה, כיבוד. מזכרות.

בלומי טוענת שהסיבה פשוטה. היה ברור לכולם שאין סיכוי שנצליח ליצור ביחד משהו ממשי. אותי לא ממש מעניינות הסיבות, מעדיפה לצאת לטיול ולהיות מוסרטת מאשר ללכלך את האצבעות בגואש של תפאורה, נניח.

עכשיו כבר רבע לארבע אחר הצהריים, ואנחנו צועדות בעקבות נעמי, המדריכה שלנו. יורדות את רחוב נהר הדן לכיוון הוואדי של נחל ישעי. החברות שלי מפטפטות במרץ מעל ראשי. התרמיל שלי כבד מאוד. יש בו בסך הכל דוריטוס ומלפפונים. בלומי, לדוגמא, נושאת פחיות קולה. בכל זאת המשקל שלו יושב לי על הכתפיים כל הזמן.

מפגש לשש בנות. המורה לא היתה אוהבת את הרעיון. למה דווקא לי היא היתה צריכה לומר את זה? מה עם חמשת החברות האחרות שלי?

מה בלומי היתה מגיבה אם הייתי מציעה לה לצרף את כולן?

‘עדיף לי לאכול ארוחת ערב בבית מאשר לריב עם מרימי ונאוה וכל השאר’.

‘את באמת חושבת שבכיתה כמו שלנו אפשר לעשות מפגש שפתוח לכולן והוא יעבור בשלום ושלווה?’ שיפי היתה עוזרת לה.

ברכי היתה אומרת שאי אפשר לנהל שיחה כך. יש לנו נושאים שאנחנו צריכות ללבן. זה לא תכל’ס.

אסתי ורות? נראה לי שהן פשוט היו מחפשות מישהי אחרת להיפגש איתה בפעם הבאה.

אולי המורה חושבת שיש לי יותר כוח ממה שיש לי באמת. היא לא יודעת שגם המעמד שלי שביר, תלוי בדברים הנכונים שאעשה ואגיד. אני לא יכולה להרשות לעצמי לאבד אותו.

“אלישבע, מה קורה?” בלומי נעצרה וחיכתה לי.

“סתם. חשבתני”, חייכתי בחמיצות.

נחל ישעי כבר מילא את האופק ופרחים קטנים ניקדו את השביל. חבל שאנחנו לא מגיעות לפה יותר, כזו פינת נוף קסומה ליד הבית.

"תעצרו כאן", נעמי ביקשה. הסתדרנו מפוזרות על רקע הנחל, במצב הזה לא היה צריך יותר מרגע כדי לגלות שמרימי והחברות שלה חסרות.

"הייתי צריכה לקרוא שמות לפני שיצאנו", נעמי מלמלה, לחוצה. "מישהי זוכרת בעל פה את הטלפון של מרימי?"

"אני יכולה להתקשר הביתה ולבקש שימצאו בספר טלפונים". נחמי אסולין בחורה יעילה. החרימה את הטלפון מנעמי ובתוך שלוש דקות הגישה לה את המספר.

אחותה של מרימי הודיעה בשוויון נפש שהיא ישנה. אצל נאוה דיווחו שהיא לא בבית. הקו של שרה הגיב בממתינה אינסופית. "כן, מה אתן רוצות?" לאה'לה ביום רצתה לדעת.

"כולן מחכות לכן". נעמי לא הבינה. בחורה טובה וישרת לב, ברוכה הבאה לעולם האמיתי של יו"ד שתיים.

"אה, המפגש. בסוף אני לא באה". לאה'לה עדכנה.

"מה פירוש?" נעמי נדהמה. סביבה הצטופפה הכיתה כולה באחדות נדירה, כמעט מפילה אותה ואת הפלאפון שלה גם יחד.

"קחי את שלי". יעל, המסריטה, הגישה לה בנדיבות את הסלולרי שלה. "העוצמה שלו יותר גבוהה".

"מה אני צריכה לחסוך לסמינר כסף. חסרות ניצבות במצגת, והם לא רוצים לשלם, אז מגייסים פראיריות לעשות את העבודה?" ההדים עלו עד אלינו, התפוצצתי בשביל נעמי.

הן סתם רוצות להרוס, בנות רתחו סביבה. מחכות שיכרעו אליהן ברח שבואנה כבר. נעמי, תעזבי אותן. הכי טוב בלעדיהן.

"אני חושבת שזה ממש לא נכון". נעמי בלעה וענתה. "הסמינר השקיע הרבה מחשבה וכסף כדי לשתף את כולן. ממש לא היה עניין לחסוך עלויות, בדיוק להיפך. אבל בכל אופן, למה לא אמרתן בבוקר, לפני שאימנו אתכן?" היא נשמעה נואשת. "כבר יש לכן תפקיד, מה נעשה עכשיו?"

"כנראה שמרימי החליטה רק בצהריים". נמאס לי סופית. שלפתי מידיה של נעמי את המכשיר של המסריטה והעברתי אותו שוב לרמקול. "נכון, לאה'לה?" שאלתי את הפומית. "מתי מרימי אמרה לכן שהיא לא מגיעה?"

"כשיצאנו מהסמינר", לאה'לה ענתה ספונטנית. "מה הקשר מרימי, החלטתי ש---"

"הבנו, הבנו את הקשר". מאחורי בנות גיחכו. ניתקתי.

"נעמי, אם את רוצה שמשוהו יזוז פה, תתקשרי לבית של מרימי. תצייני שזאת את ותבקשי שיעירו אותה". אמרתי לה בשקט. "אחר כך תשכנעי אותה איכשהו לבוא לכאן, ואז תגלי אחריה גם את האחרות. מנסיון אני אומרת לך".

שנה ועוד קצת היא המדריכה שלנו, ועוד לא למדה את השיטה. לי הספיקו חודשיים ראשונים של טי"ת בשביל לקלוט את המצב, ואחר כך למחנכת עוד תהיינה טענות.

16:30

“זאת המדריכה שלך, נעמי עידן, והיא אמרה לי להעיר אותך”. הדסי דחפה לה את הטלפון לתוך האוזן.

“אוףףףףףףףףףף”, מרימי פלטה באמצע שינה מתוקה. “קחי אותה מכאן”.

“אותי?” קולה של נעמי בקע מהשפופרת. מרימי הסמיקה.

“סליחה, אני מתוך שינה”, היא פיהקה.

“מרימי, איפה אתן?” נעמי קיצרה. היא נשמעה על סף התפקעות.

“לא יודעת, לא היה לי כוח לבוא בסוף”, היא מלמלה. הלכה לסמינר בבוקר, נכון? אי אפשר לחייב אותה גם אחר הצהריים.

“מרימי, אימנו את כולכן לתפקידים מסוימים שהם חלק משמעותי מההופעה של כלל הכיתה במצגת. לא אמרת אז מילה. אנחנו בדרך לצילומים עכשיו, ואת ועוד כמה בנות חסרות. זה תוקע את כל התוכנית”.

‘מה אכפת לי’, היא כמעט מלמלה. שונאת מצגות. זיוף אלגנטי עם שירי רקע מרגשים, צמות סיניות ורקעים של ים. אבל מחר המחנכת תקרא לה בריטואל הקבוע ותגיד שהיא הורסת את האווירה בכיתה והיא חייבת לתפוס את עצמה בידים.

“נו, אם זה חשוב אז בסדר”, היא מלמלה. “אני מתארגנת ויוצאת”.

“ותגידי גם לשפוטות שלך!” קולה של אלישבע פרץ פתאום לאפרכסת. “שיבואו מהר, כולן מחכות להן ועוד מעט יהיה חושך ולא נוכל להסריט היום”.

“נורא ואיום”, מרימי מלמלה בקול לא נשמע. למה היא אמורה להיות אחראית על בנות אחרות? כל אחת והבחירות הפרטיות שלה, לא כך? נאווה צלצלה אליה בדחיפות בינתיים. “כן, אני מגיעה”, מרימי נכנעה, מריירה. “לא חסר לי להסתבך עם הסמינר, נראה לי שהוציאו חוק צילום חובה”.

“אבל אמרת ש---”

“נעמי התקשרה ושיגעה לי את המוח”. קמה והכניסה בזעף בקבוק מים לתיק שלה. “והן אמרו להגיד גם לך ולשרה וללאה’לה שתבואנה, את יכולה לעדכן?”

“בסדר”.

“אני יוצאת עכשיו”.

“קחי לפחות את המצלמה שלי”, הדסי אחותה הציעה לה בנדיבות. “ליד הנחל יש נופים מדהימים, תצטלמו קצת”.

“מסריטים אותנו”, מרימי זעפה. דחפה גם חבילת שוקולד לתרמיל, שיהיה. כמה שקיות ניילון, טישו.

“בסדר, תצטלמו חוץ מזה. וקחי עוד שוקולד, גם בשביל החברות שלך”.

“אני יוצאת”, מרימי הודיעה במקום תודה. “רוצות שם להרוג אותנו, כולן”.

רק נדמה לה שהדסי מלמלה שבצדק. לכי תדעי מה עובר על אנשים נחמדים.

17:30

“טוב, להישאר כאן בחושך כבר באמת לא כדאי”, יעל המסריטה התבוננה באכזבה בשמיים שהתחילו להתארגן לקראת שקיעה. “חשבתי שנגמור הכל היום, אבל כנראה שלא תהיה לנו ברירה אלא להמשיך ביום אחר”.

“לנו ייקח עוד קצת זמן להתארגן”, נעמי התנצלה בלחש. “את יודעת, אורך זמן לגבש כיתה שלמה ליציאה”.

“תדעי שאת צדיקה. אף פעם לא חשבתי שכזה סיוט להיות מדריכה בסמינר”, יעל ציינה בטון לא לוחש בכלל וארזה את המצלמה שלה, כולל כל הזמן המבובזבז שהיא שרפה על הכיתה הנודניקית הזאת היום. “אם אפילו בהסרטות הן לא משתפות פעולה, אין לי מושג איך את שורדת איתן בקבוע”.

נעמי נשמה עמוק. “זה בסדר. הן מקסימות בסך הכל”, היא אמרה בטון שהשתדל להיות קליל. חמש חניכות מתעניינות ניצבו מאחוריה ברגע המכונן הזה, והיא שמחה שזה מה שהן שמעו. “להתראות, יעל, תודה שבאת”.

“בנות, אנחנו צריכות לזוז”, היא הודיעה לחניכותיה הנפלאות והמקסימות. “עוד מעט חושך”.

עשר בנות התקבצו סביבה מיד. חוי ועדינה היו שקועות בשיחה ערה בין
עציה הדלילים של החורשה. אלישבע וחברותיה התעסקו בתרמילים
שלהן באופן מוזר.

"אלישבע", נעמי קראה, ידעה שהשם האחד הזה יביא את כולן, "אנחנו
הולכות".

"אהממ" אלישבע ניסתה להסתיר בגופה את הצ'יפס האפוי והעדיין
חמים שמילא את הצידינית. הרוח נשאה גלים גלים של ריח, מדגדג
בחדש את אפן של האחרות. "אני אבוא אחר כך, בסדר?"

"אנחנו חייבות לצאת עכשיו", נעמי התעקשה. "יש לי אחריות עליכן,
אנחנו חייבות ללכת כולן יחד".

"אנחנו כבר לא ילדות קטנות", ברכי התנגדה.

"מסכימה איתך, אבל זה לא משנה. מבחינת הסמינר, ברגע שיצאתן
איתי, אני אמורה להחזיר אתכן למקום המפגש שלנו. אין על מה לדבר".

הן בהו בעוגמה בלחמניות ובנקניקיות, בפחיות הקולה ששברו כמעט
את גבן בדרך. בבורקס הגבינה ששיפי מילאה אחד אחד.

"אנחנו נתקשר הביתה", אלישבע הציעה. "נגיד שאנחנו חוזרות מאוחר
יותר, זה לא ילך?"

"אתן באות איתי עכשיו למקום שבו נפגשנו קודם", נעמי ניסתה להיות
תקיפה.

"טוב, לא יפה להתווכח", אלישבע לחשה. "מקסימום נחזור לפה אחר
כך או נלך לאיזה פארק".

חברותיה אכן לא התווכחו איתה, מכתפות בזעף את התרמילים שלהן.
"הצ'יפס יהיה קר וחסר טעם", בלומי רטנה.

עיניים נעוצות היו בתרמילים שלהן, רעבות.

אלישע

“בואו נתקדם”, אמרתי לחברות שלי, מנסה לברוח מכל המבטים שעשו לי רע. מותר לנו להיות חברות, שיננתי לעצמי. מותר לנו לרצות להיפגש קצת, רק אנחנו, אחרי שתרמנו שעות יקרות לטובת כל הכיתה. זה שהמורה שלי מקווה לפתור בעזרתי את הבעיות החברתיות של כיתת החינוך שלה, לא אומר שאני באמת יכולה או צריכה לעשות את זה.

כבי הלכה לפנינו. לבד. “כבד לך?” התעניינתי באמפטיה. כן רציתי לעשות משהו טוב.

“בסדר, לא נורא”. החיוך החמוץ שלה גרם לי להתקדם. מעניין מה הביא אותה לסחוב את התרמיל הענק הזה, כמעט הייתי חושבת שגם היא קבעה מפגש עם מישהי. כאילו שיש לה עם מי. מסכנה.

החברות שלי דנו במרץ על גינה מועדפת, התחבטו בין פארק ערוגות לגינות רחוקות יותר. השתקתי אותן מדי פעם. לפנינו נעמי הובילה, מיכל לצידה. מרימי ושלושת חברותיה התייצבו לתמונה. יהודית עמדה על גל אבנים וצילמה אותן מהקצה השני של השביל.

אני שונאת את הצורה בה מרימי משתמשת בה כשהיא רוצה וזורקת כשהיא לא צריכה. מעניין אם גם על זה היה למחנכת שלנו מה לומר.

המשכנו כמה פסיעות קדימה, רעש נורא גרם לנו להסתובב. נראה שהתקשורת בין יהודית לבין גל האבנים נגמרה לא טוב. הן הידרדרו, היא קרסה לישיבה.

בנות רצו לכיוונה וניסו לעזור לה, אבל היא נשארה באופן מוזר לשבת בתוך המהומה, מסרבת לכל הידיים שהושיטו לה. האבנים המשיכו להתגלגל, נבלמו זו בזו. יהודית עדיין לא קמה.

“תקראו לנעמי”, אמרתי. “אולי זה שבר. את מצליחה להזיז את הרגל?”

"לא, אל תקראו לאף אחד", היא נאנקה. "המצלמה, אני... החוט היה על היד שלי, אבל כשנפלתי----"

"איפה המצלמה?" מרימי נזכרה להגיע לשטח. "היא של אחותי, והיא מדי יקרה בשביל שתאבדי אותה".

עיניה של יהודית נעוצות היו בחלל הגדול, הכהה, שנפער מאחורי המפולת. בין שורשי העץ.

17:40

אלישבע

עמדנו המומות ליד הבור אליו נעלמה המצלמה. מרימי לא אמרה מילה, יצוין. המבט שלה דיבר במקומה. יהודית התכווצה. מסכנה.

"מה הבעיה, אני יכולה להיכנס פנימה ולהוציא אותה", רבקי הטילה את עצמה למהומה בנסיון להרגיע.

לא חושבת שבימים אחרים הייתי שמה לב ליופי של ההתנהלות שלה, היום ניסיתי להיות קשובה לחברות שלי כמו שהמורה דרשה.

"אני לא רואה אותה למטה", הדיווח העמום של נאוה בקע החוצה, ראשה ורובה היו כפופים בתוך הבור. "יהודית, אולי היא פשוט נפלה לך בין האבנים?"

"ראיתי אותה בטוח נופלת פנימה", יהודית מלמלה. "אולי יש לבור חלק מוסתר?"

”מדי חשוך בשביל לראות”, נאווה עדיין היתה רכונה פנימה. אין לי מושג למה היא חשבה שאפשר לזהות נרתיק מצלמה בתוך החושך שהיא מתארת.

”את פשוט מסתירה לעצמך את האור כשאת נכנסת כולך”, מרימי ציינה.

התקרבותי לראות מה אפשר לעזור, מעשה חברה נאמנה ומביאת תועלת. משהו קשה חבט בי מכיס הסוודר. מיששתי אותו, לחצנים השמיעו קולות צפצוף רכים. הי, הסלולרי של המסריטה! הוא נשאר אצלי בטעות!

חייגתי ל’ביתנו היקר’ וביקשתי את יעל. ביקשתי רשות להשתמש בו בינתיים כפנס.

”תשתמי בו כמה שאת רוצה עד שניפגש שוב, יש לנו עוד מכשירים”, היא גילתה נדיבות. האור הקלוש של הפלאפון שוטט בחלל הבור, לא מגלה בקרקעיתו שום מצלמה. ”יש כאן המשך בצד”, הכרזתי. ”נראה שזה בור גדול, לא מצליחה לראות מה יש בחלק המוסתר”.

”אני ארד”, רבקי התנדבה שוב. ”אפשר את הפלאפון, אלישבע?”

”אני ארד, זה קרה בגללי”, יהודית מלמלה בעוגמה.

”אתן לא נורמליות. יכולים להיות שם נחשים!” הרוב הדומם הזדעק בבת אחת.

”אנחנו ניקח מקל ויש לנו נעליים סגורות”, רבקי הרגיעה.

יהודית לא דיברה הרבה אלא השתלשלה פנימה. היא נראתה מפוחדת בהחלט מהנחשים המדוברים, אבל יכולתי לשער שממרימי היא פוחדת יותר.

”בואי נתקדם”, בלומי משכה אותי.

”רק נראה שהן מצאו את המצלמה והכל בסדר”, נשארתי נטועה. הייתי אחראית על סלולרי לא שלי.

דקה. שתיים. שלוש. הנערות לא נראו בשטח וזה התחיל להיות מלחיץ. “הכל בסדר?” המקהלה שעל שפת הבור רצתה לדעת.

”זאת מערה גדולההה לה לה לה”, רבקי, יהודית וההד ענו ביחד. “אנחנו לא מוצאות את המצלמההה מההה מההה”.

”אני יורדת לעזור לכן”, נחמי אסולין הודיעה. אחריה התקבצו עוד כמה בנות. זה היה יפה מצידי. לא חושבת שיש מישהי שמתלהבת מבילוי בבורות סגורים וכנראה מלוכלכים. אני בטח לא.

האזנתי מהצד לדיווחים הנלהבים מכאן ומשם. רציתי לקחת את הסלולרי וללכת. מתחיל להיות באמת מאוחר. אוף שהסמינר לא מרשה להביא פלאפונים, והפנס היחיד בשטח הוא באחריותי. אני לא באמת יכולה להשאיר בחושך את כולן, אפילו אם הייתי אנוכית כמו שהמורה שלי חושבת. אוף שהמילים שלה נתקעו לי בראש.

נענעתי אותו כדי להיפטר מהן ושלחתי מבט עייף בבור. מתי הן תעלינה כבר?

”מצאנוונו נוו נוו”, מעמקי האדמה הריעו באותו רגע. לפי העוצמה זה היה נשמע שלפחות חצי כיתה כבר שם למטה.

”בואו נקווה שהיא שלמה”, מרימי רטנה, וירדה לראות בכבודה ובעצמה.

בהיתי נדהמת בבנות נוספות שהשתלשלו וירדו אחריה, נעלמות בחשיכה. “מה הסיפור שלהן?” ביררתי אצל בלומי.

”אמרו שזאת מערה ממש גדולה, ויש בה כמו נטיפים על התקרה”, בלומי דיווחה. “אולי ניכנס גם?”

לא רוצה. חשוך בפנים ולא נעים ואין אוויר. אני לא אגיד לה שאני פוחדת, כמובן.

“אנחנו נתלכלך מאוד”, עיקמתי אף ענוג.

“בואי נחשוב שאנחנו בטיול”, היא התלהבה. “מתי יש לנו עוד הזדמנות להיכנס למערה שאף אחד לא מכיר?”
צודקת. נכנעתי. רק לחמש דקות.

17:48

הבור הצר שלמרגלות העץ התמלא בבת אחת ברגליים וצעקות התרגשות. בנות השתלשלו בזו אחר זו, מתכופפות ונכנסות פנימה. לא עולות בחזרה.

כבי האזינה מלמעלה לצווחות ה'אני לא מאמינה' והתלבטה.

היא לא אוהבת מערות ולא נעים לה בחושך. ממש לא התחשק לה לחשוב על כל מיני יצורים תת קרקעיים שעלולים להסתובב שם, באיזה עומק מקקים חיים?

להישאר לבד - פחות נעים, וזה מה שהולך לקרות עוד רגע. אפילו אלישבע והקבוצה שלה כבר נכנסו. היא קפצה את שפתיה בהשלמה, כיתפה את התרמיל שלה וניסתה לרדת. דבוקה אנושית לא אפשרה לה להתקדם.

“זוזו, זוזו”, בנות דחפו זו את זו. צריך היה להתכופף רק קצת כדי לעבור במנהרה הקצרה שהובילה כנראה לחלק המעניין יותר של המערה, כי כבי לא הצליחה להבין בינתיים מה מרגש כל כך בחול ואבנים.

“תיזהרי, את מפילה אותי”, מישיה צרחה מבפנים. הזרם האנושי דחף את כבי, כפופה, לאורך המנהרה. מצאה את עצמה באולם גדול יחסית

וחשוך למדי. רק כאשר כולן נכנסו, אור קלוש חזר להבליח מפתח המנהרה, הופך את החושך למוחלט פחות.

חלל גבוה מאוד. אדמה מכוסה אבנים. פנס דקיק שמטייל על הקירות ומבליט צורות מוזרות שהשתלשלו למטה. היא נהדפה על הקיר ונרתעה בבת אחת. הוא היה לח.

"תסתכלי למעלה", מישהי נגעה בה מאחור. כבי הסתובבה בבת אחת, זו היתה רק תקווה. "את רואה את אוזני הפיל האלה בתקרה? זאת מערה קרסטית".

"מה???"

"מערה שיש בה המסה של סלעים", תקווה הגיבה, במקום 'תפוחי אדמה' כמקובל. "קראתי על זה פעם. זה אומר, אגב, שחוץ מסלעים רכים ומים יש כאן גם הרבה פחמן דו חמצני".

"זה לא מסוכן?" כבי הרגישה בבת אחת שקשה לה לנשום.

"מגיע אוויר דרך המנהרה", תקווה משכה בכתפיה. "אבל זה מסוכן, כמובן. מסיבות אחרות. תראי כמה צורות של נטיפים, הרבה יותר מאוזני הפיל שראינו קודם. יש כאן גם וילונות והלקטיטים!"

"אז למה את נשארת פה, אם זה מסוכן?" כבי לא ראתה את היופי המרהיב שנשפך מהתקרה והלהיב את החברות שלה. היה לח ולא נעים במערה, והיא לא אהבה את העובדה שמשוהו לא טוב יכול לקרות.

"כי זה מעניין אותי", תקווה משכה בכתפיה. "האחרות, נראה לי, פשוט לא קולטות".

17:54

"תחשבו כמה זה מדהים. אנחנו הקטנות גילינו את המערה המדהימה הזאת!" נחמי אסולין התלהבה בקול. "יקראו לה מערת היו"דשתיים ולדורות ילמדו איך יצאנו לטיול תמים ולפתע מפולת אבנים אדירה גרמה לפתח שלה להיחשף".

"יקראו לה מערת יהודית", טויבי שוורץ העירה בתבונה. "זה גם נשמע הרבה יותר טוב מבחינת הצלצול של השם, ובטח מדריכות הטיולים ילבישו עליה איזו אגדה על יהודית ש---"

"היה היתה יהודית, ילדת ענק שיצאה לטייל ליד מערת ביתה", נחמי סיפרה בפאתוס עליז. "החזיקה יהודית את מצלמת הענקים, קרן הבזיקה ופתאום האדמה רעדה. נפלה המצלמה והידרדרה ויהודית בעקבותיה, ופתאום---"

"בנות, תצאו! זה מסוכן בצורה לא נורמלית", קולה הנואש של נעמי חתך בחדות את האגדה הקסומה, עולה מהפתח ומחזיר להן הד. "כולן החוצה מיד ידד ידד".

“אין כאן שום דבר מלחיץ, רק יפה!” נחמי צעקה לכיוונה. “נעמי, תרדי. זאת מערה אמיתית. את חייבת לראות גם!”

“אני לא יורדת לשום מקום לא בטיחותי”, נעמי צעקה להן מבחוץ. אין הרבה דברים מסוכנים כמו שבילים לא מסומנים ומערות לא מוסדרות. “תעלו מיד, לפני שחם וחלילה יקרה משהו”.

“נעמי, איפה האחריות שלך? אם אנחנו במקום מסוכן, תרדי לשמור עלינו”, נחמי צעקה שוב החוצה.

“נעמי, באמת, בואי רק לראות. ממש יפה פה”, רבקי ריככה אותה.

האחרות אפילו לא הגיבו. המשיכו להסתובב ולמשש את הקירות.

“יש המון מערות באזור של שפלת יהודה”, תקווה סיפרה באוזניה הקשובות למחצה של כבי. “כמעט בכל מקום שהולכים מגלים חור באדמה. שמעתי שיש רחובות בבית שמש שכמה שישללו אותם הם כל הזמן מתעקמים, כי הם על שכבה דקה של סלע שתחתיה יש בורות תת קרקעיים. אבל זאת נראית מערה גדולה ויפה במיוחד. אני רוצה לחפש אם יש כאן עוד אולמות שאפשר להגיע אליהם. הלוואי שהיה לי פנס”.

כבי נגעה בתרמיל המדי תפוח שלה. היו בו פנס עוצמתי ביותר וכמות הגונה של גלילי בד לרקעים. חבלים לתפאורה, ומי יודע עוד כמה פריטים שאמא שלה דחפה לה. נעמי ביקשה שהן יביאו אביזרים להסרקות, שכחה לציין שאולי לא ישתמשו בהם לבסוף אלא יסתפקו בנופים בשטח.

חבל שהכתפיים שלה כואבות עכשיו ממאמץ הסחיבה, חבל עוד יותר שהיא מרגישה טיפשית ומיותרת. למה רק היא העלתה בדעתה להביא כל כך הרבה אביזרים? אולי לכל האחרות הודיעו שלא צריך. רק אליה אף אחת לא התקשרה.

‘חכי, אני אחפש פנס’, היא רצתה להגיד לתקווה. גילתה שהנערה נעלמה בינתיים. הלכה כנראה לספר מהגיגיה לבנות אחרות, בתקווה שתהיה להן יותר סבלנות.

“אני אכנס להוציא אותן, אין ברירה”, נעמי נואשה בינתיים ליד הפתח. “תחכי לי פה”, היא אמרה למיכל והשתלשלה בלב דופק פנימה.

היה לה אסור לצאת איתן לכזה מרחק. ידעה את זה כבר כשדיברה עם המרכזת על התוכנית. קיוותה בכל זאת שמשהו טוב אולי יקרה.

הן תצטלמנה יחד, יהיו רגעים יפים ואולי צחוק משותף. ינסו לעבוד על קטעים פחות מוצלחים ויהיה סיעור מוחות הדדי, עצם היציאה תעשה להן אולי טוב.

העדיפה לשכוח כמה הן לא ממושמעות, התעלמה מהסכנות שעוללות לארוב בהרים. למה היא חשבה שאחרי יותר משנה שהכיתה הזו לא מצליחה להסתדר עם עצמה, בדיוק היום הן תשתנינה? למה לא נשארה לפחות בשטח הבטוח של הסמינר?

“תצאנה החוצה או שאני...” היא נחנקה, מבועתת, לחלל המנהרה. ניניני... ההד ענה לה בלעג. לא היה טעם להמשיך את המשפט, הרי לא היה לה שום נשק לאיים בו עליהן. אני אקרא למשטרה? מה בדיוק אעשה? איך מדריכות אחרות משליטות משמעת?

הלב שלה פעם בעוז כשהיא התכופפה ונכנסה פנימה דרך המנהרה. זה חסר אחריות שהיא התקדמה לפניהן? מיכל רצתה לספר לה משהו אישי, ביקשה שלא ילכו עם כולן. נעמי ידעה שבכל מקרה האחרות יהיו עסוקות בעצמן. הסכימה.

איך יכלה לדמיין את הסיטואציה ההזויה הזאת, בה היא מגלה פתאום שהשביל אחריהן ריק מתוכן, מזהה בנס את התרמיל האחרון משתלשל פנימה? איך יכלה להעלות בדעתה שהן תהיינה כאלה תינוקות חסרות אחריות?

כאילו שאם היא היתה בשטח זה היה עוזר, הן היו עוקפות אותה ונכנסות. רובן לפחות.

"הו, נעמי. הנה את", נחמי זיהתה אותה בעיניים שכבר התרגלו קצת לחושך. "נכון מקום מדהים? כמו כל המערות שהיינו בהן בטיולים, אין כאן שום דבר מלחיץ".

נעמי התלבטה איזו סכנה לפרט קודם. קריסה? זוחלים ארסיים? קרציית המערות? יש משהו מכל זה שיוכל לשכנע את החניכות הנלהבות שלה?

"כשמגלים מערה, באים מערנים מנוסים ובודקים קודם כל אם היא בטיחותית או לא", היא ניסתה להסביר. הרגישה קוראת במדבר. "יש הרבה מערות שסגרו אותן בגלל סכנות. גם המערה הזאת עלולה להתמוטט בכל רגע, חס וחלילה, ואני לא רוצה לספר לכן מה יכול לקרות".

"בדיוק עכשיו? קודם היא עמדה לא יודעת כמה שנים".

לשונה של נעמי נאלמה. מיכל ירדה מאחוריה בינתיים.

"תצאו וזהו!" היא קראה בגרון ניחר. "יכול להיות שיש אבנים שעומדות לא יציב. אם נוגעים בהן או אפילו מסתובבים לידן - זה יכול לגרום להן להתמוטט בדיוק עכשיו, בגללנו. אני אסביר לכן כבר בחוץ". היא כופפה ראש במנהרת היציאה, רק שלוש חניכות הלכו בעקבותיה.

"עוד רגע שקיעה ויהיה כאן חושך מוחלט".

אין תגובה.

"יכולים להיות כאן עטלפים, שתדעו", היא קראה לבסוף לאחוריה, נואשת.

יש פה עטלפים, יש פה עטלפים. קריאות בעתה נשמעו, סוף סוף משהו הפחיד אותן.

“הם יכולים לעוף עליכן”, היא ליבתה את האש בכוונה. התלבטה אם להזכיר כלבת או קורונה. קבוצה גדולה התקדמה לפניה החוצה. סוף סוף. דוחפות זו את זו, נדחקות. נעמי ספרה אותן אחת אחת. המדריכה צריכה לצאת אחרונה, אחרי שווידאה שאף אחת לא נשארה מאחור, מעשה קברניט אחראי.

“נו, תתקדמו כבר”, מרימי דחפה את הגוש האנושי שלפניה.

“אני נופלת!” צללית שחורה צעקה, הושיטה ידיים, נאחזה בתקרה.

גוש סלע גדול צנח בתגובה. “תיזהרו!” הן ברחו אחורה בבהלה. הגוש גרר איתו רעמים, החלל מלא היה בצרחות של בנות וקולות נפילה והתרסקות.

נעמי פקחה עיניים רק רגעים ארוכים אחר כך. לשקט הלום וחושך מוחלט.

18:04

אלישע

חושך שחור.

סוף העולם.

לא יכולה לנשום. הידיים שלי מגששות קדימה. נאחזות בכתפיים בלי לדעת של מי הן, זה נותן לי איזשהו בטחון.

לא רואה שום דבר, מחכה שהעיניים שלי יתרגלו. הן לא עושות את זה. הסלולרי של המסריטה לא עלי, רבקי נתנה לי אותו קודם אבל הוא כנראה נפל בתוך הבלגן. אני קורסת ומתיישבת. אח, האבנים חדות. מישהי דורכת עלי. קמה. מגששת, מחפשת קיר להישען עליו. איפה החברות שלי בתוך החושך המחריד הזה?

”בלומי”, אני לוחשת, ”בלומי, איפה את?”

אי אפשר לשמוע אותי. החלל של המערה מלא צרחות. אני צועקת איתן, מתפרקת. הצילו!!! הצילו!!!!!!

אף אחד לא שומע אותנו, כמובן. אנחנו בחורשה רחוקה ומעלינו טונות של אבנים ואדמה. זה מגוחך שאנחנו צועקות לשווא. הצילוּוּוּוּ! נלכדנו כאן מתחת לאדמההההה!

חסר הגיון או לא, זה משחרר איכשהו את הפחד הנורא שחונק בתוכי. אנחנו צורחות עד צרידות. כשהקולות שוקעים, אני שומעת את החברות שלי נושמות סביבי.

“בלומי!” אני מנסה שוב.

“אלישבע?” סוף סוף היא שומעת אותי. “איפה את?”

נדחפות בין צלליות עלומות שיכולות להיות כל אחת אחרת. ממששות באוויר. מגיעות אחת לשניה בסוף. אני נאחזת ביד שלה כמו חבל הצלה, היא חמה.

לידנו צללית שנראית כמו רבקי ממלמלת בשקידה שיר המעלות ממעמקים. אנחנו מצטרפות אליה, אחרינו השאר. לרגעים כל המערה תפילה.

מסיימות. מתחילות פרק נוסף. לאט לאט. בכוונה. השם, תוציא אותנו מפה. אני... אשתדל להיות יותר טובה, באמת. בלי תירוצים. רק בבקשה תציל אותנו, ומהר. מפחיד פה כל כך!

החברות שלי עוברות לעוד פרקים, אני ממהרת אחריהן. מישהי בוכה בקול, מדביקה את כולן. מתבלבלות להן המילים כשהן נשנקות. אני מרגישה שהתרוקנתי מהכל. אפילו מהדמעות. הרגליים שלי רועדות.

“הכל בגלל המצלמה הטיפשית הזאת. למה נכנסתן בכלל?” החברות שלי צורחות.

“מי ביקש מכן להיכנס אחרינו? אם לא היו כאלה כמויות של בנות, לא היה קורה כלום”, אחרות עונות להן.

“היתה מישהי שדחפה. זה לא קרה לבד”.

”די, תפסיקו לריב. לפחות עכשיו. אנחנו צריכות זכויות”.

מאיפה יש להן כל כך הרבה אנרגיות? הקרום על הגרון שלי לא משאיר לי מילים.

אור קלוש מהפינה מלמד אותי איפה נעמי. ”בנות”, היא נואשת, ”בנות, תקשיבו לי רגע. בנות!”

הן אפילו לא שומעות, איך יקשיבו. ”מסכנה, היא בטח בלחץ אטומי להיות אחראית על כולן עכשיו. בואי נלך לעזור לה”, אני לוחשת לבלומי.

אנחנו מתקרבות לנעמי ברגע שהיא מניחה את הסלולרי בייאוש על הברכיים. ”אולי שלושים פעם כבר חייגתי, לבית שלי ולמשטרה ולמד”א, כאילו לא ברור לי שאין כאן קליטה”, היא ממלמלת. ”חבל סתם לגמור את הבטרייה. תקשיבו רגע, אני חייבת עזרה”.

”אין לנו הרבה יכולות כרגע”, אני מציינת.

”קודם כל צריך לראות שכולן פה”. קשה לי לראות אותה מבעד לאור הקלוש שהמסך מפיק סביבו, אבל ברור שהיא רועדת בכל הגוף. ”היתה מפולת, אתן לא קולטות מה קורה פה. אני...” היא עוצרת, כנראה כדי לא להלחיץ אותנו עוד יותר. ”אני חייבת לוודא שאין אף אחת שלא נמצאת, חס וחלילה. תעבירי הלאה שישתקו, זה עניין של סכנת ח-ח-ח”

רעם קוטע אותה. שוב אבנים מידרדרות. השם, מה יהיה פה?

”להשתיק את כולן ייקח לך עד מחר”, בלומי חדה וריאלית. ”בואי נעבור אחת אחת עם הפנס של הפלאפון שלך. אני אספור”.

בלומי מאז ומעולם היתה חזקה בחשבון. אנחנו יכולות להניח שהיא תצליח לספור עד עשרים וחמש בלי טעויות.

נעמי ואני עוברות עם הפנס צללית אחרי צללית, מנסות לשמור על סדר הגיוני. אומרות את השמות בקול כדי להיות בטוחות שאנחנו לא מזהות אף אחת פעמיים. טוב לי לעשות משהו מועיל.

שתיים באמצע ויכוח ממצמצות כשהאור חודר להן לעיניים. רגע מבין כשהפנס מאיר דמעות. עוד פנים ועוד שם, בלומי סופרת בשקידה. יש לנו כבר עשר ואחר כך שתיים עשרה, בארבע עשרה אנחנו יודעות שעברנו יותר מחצי כיתה.

כל שם גורם לנו לנשום קצת יותר בקלות. אף פעם החברות שלנו לא היו יקרות לנו כל כך.

טעם רע עולה לי לפה כשאנחנו עוברות על פני הצלליות הבודדות בצד. אם חשוב כל כך שמישהי לא תמות, למה לא מעניין אף אחת איך היא חיה? המספרים עולים. שמונה עשרה, עשרים. נגמר.

"בלי לחץ", נעמי אומרת מהר. "בטח היו כאלה שדילגנו עליהן או שהתבלבלנו בספירה".

אנחנו מאירות שוב צלליות, בודקות שלא זזנו בטעות למעלה או למטה מדי. מגלות את מיכל מצטנפת לבד בקצה, את רחלי מוסתרת למחצה מאחורי גוש לא מזוהה שחוקרים כנראה היו מוצאים בו עניין רב.

"יש לי עשרים ושלוש", בלומי מדווחת. כאילו יבשה.

אנחנו סופרות שוב ואחר כך פעם רביעית. סופרות לאט והלב שלנו דופק מהר. פחד קר מקפיא אותנו. בנות עסוקות בצעקות שלהן, לא קולטות מה קורה פה.

"חייבים לקרוא שמות, זה לא שייך", אני רועדת. אף אחת לא מקשיבה. "תשתקו, יש בנות שחסרות", אני צועקת פתאום. מנסה לגבור על הקולות של האחרות, להסביר להן כמה המצב לא הגיוני. "יש בנות שחסרות תתתתתתתת".

שקט פתאומי עונה לי כשהן קולטות מה אני אומרת. אני מצטמררת מול הדממה הזאת אפילו שביקשתי אותה. תדברו, תריבו. תבכו, תתווכחו. רק אל תתנו לי להרגיש שבאמת קרה כאן משהו נורא.

"אויברך מיכל", נעמי הורגת את השקט, צרודה.

”כאן”.

הן מתפקדות אחת אחרי השניה, שוב אנחנו מגיעות לעשרים ושלוש. חוי משולמי ועדינה רבינוביץ לא כאן.

”חוי ועדינה”, נעמי מהדהדת, נאחזת בקיר הלח-מלוכלך של המערה. ”מישהי ראתה אותן? הן נכנסו איתנו בכלל?”

”ראיתי את חוי במנהרה כשנכנסנו, בהתחלה”, צללית שמגלמת את אחת החברות שלנו טוענת.

”אז זה אומר שגם עדינה היתה שם”, צללית אחרת מסיקה את המסקנה המתבקשת.

”איפה הן יכולות להיות עכשיו?”

השקט הכי גרוע.

”חוי!!! עדינההההה!” אני צורחת באין ברירה. ההד שלי חוזר מוזר.

”את באמת חושבת שאם הן מתחת למפולת הן תענינה לך?” מרימי מאחורי בגיחוך מר.

”חכו רגע, אני נזכרת שראיתי אותן יוצאות”, נאווה מתעוררת פתאום. ”ממש לפני שהגעת, נעמי. אני זוכרת שחשבתי לעצמי, למה תמיד אתן צריכות להתבדל מכולן”.

”די, לא יפה. אנחנו צריכות זכויות עכשיו”, מישהי מעירה לה.

העיקר שהן בחוץ! אנחנו נושמות בהקלה קולקטיבית.

זה מדהים אותי, שנה ורבע אנחנו באותה כיתה ולא החלפתי עם אחת מהן יותר משלושה משפטים. עכשיו השמחה שלא קרה להן כלום ממלאת לי את הלב.

18:39

אלישע

"אתן לא קולטות", נחמי אסולין מתעוררת פתאום. אף פעם לא שמעתי את הקול שלה כל כך הרבה ברצף. נראה שיש אנשים שהחיים מתחת לאדמה עושים להם טוב. "אם חוי ועדינה בחוץ, הן יכולות להזעיק לנו עזרה".

גוש קטן של מתח מתפוגג. הרעש מתחיל מחדש. לכולן יש מה להגיד. אני מרגישה את הלב שלי דופק. ממששת את הקרקע והידיים שלי נרטבות. איכס. מוצאת בסוף חתיכת אבן לשבת עליה, החברות שלי מגששות ומגיעות אלי.

"מה שכבר עבר לי בראש..." שיפי גונחת. "שלא ימצאו אותנו לעולם, ונמות פה ברעב ובצמא".

"די, אל תדברי שטויות", אני גוערת בה. "יש היום אמצעים לחיפוש. אף אחד לא היה מפקיר כיתה שלמה ככה".

“מי היה מעלה בדעתו שגילינו מערה חדשה ונכנסנו אליה כולנו ובסוף היא התמוטטה עלינו?” שיפי מתנגדת. “אבל טוב, מה זה משנה עכשיו. העיקר שברוך השם יש סיכוי”.

“תראו איך שלכל דבר יש תכלית, אפילו לזוג מתבודד. זוכרות את המדרש על דוד המלך והעכביש?”

אנחנו צוחקות יחד לרגעים, מעבר לזמן ולמקום ולמצב העלוב שלנו. רק אני לא יכולה להנות. העיניים שלי נודדות לצלליות שהתקבצו שוב. החברות שלי. מרימי והקבוצה שלה. חבורה קולנית שנשמעת כמו נחמי אסולין ועוד כמה. כמה צלליות בודדות שלא מוצאות להן מקום. אני הבטחתי להיות טובה יותר.

“בואו נהיה ביחד”, אני אומרת בקול. “מי שם בחושך? אנחנו בפינה, יחסית יבש פה ויש על מה לשבת”. שתי צלליות נענות להזמנה שלי, אני נעה ומפנה להן מקום.

זה מוזר שאנחנו יושבות ומדברות בלי לנסות לעשות משהו. מצד שני האווירה התנרמלה אחרי שקלטנו שהחילוץ בדרך, לא נראה לי שתפקידי להרוס אותה שוב.

“בואו נחליט שאנחנו בחדר בריחה”, אני אומרת בקול, מופתעת מעצמי. “הוא עשוי ממש כמו אמיתי, משהו שהשקיעו בו מליונים. עכשיו אנחנו מחפשות את הרמזים שיעזרו לנו לצאת”.

“אין כמוך, אלישבע”, בלומי הנאמנה מתפעלת. “איזה רעיון! ממש עושה מצב רוח”.

“קודם כל צריך לבדוק את המעבר, אם הוא באמת חסום לגמרי”, ברכי מציינת במעשיות. “יכול להיות שאפשר לפנות את האבנים שנפלו, אולי נגלה שהן לא כאלה כבדות”.

“זה לא נראה לכן מסוכן?” אני מתלבטת. הדמיון המדי-מפותח שלי מציג לי מחזות זוועה בהם אנחנו מפנות אבנים ואבנים אחרות מידרדרות, מוחצות אותנו תחתיהן.

אנחנו קמות בכל זאת, מחפשות את המקום בו היה הפתח. לו רק הייתי מוצאת את הפלאפון האבוד! ברכי מתנדבת לבקש מנעמי את הטלפון שלה. אנחנו מחייגות שוב, רק בשביל הסגולה. אחר כך מאירות על הקירות. סורקות מטר מטר. מגלות גלי אבנים ועפר פה ושם, כולם נראים מבוססים היטב ואין לנו מושג מאחורי מי מהם מתחבא העולם החופשי.

“היה פתח”, שיפי מסכמת את העניין.

הויכוח הראשון נחסך. מסוכן או לא, אין לנו אפילו דרך לבדוק את העניין. השפתיים שלי ננשכות מעצמן. קודם המצב לא היה כזה סופי. “חוי ועדינה”. בלומי מזכירה את הקוד בדבקות של אלוך דרבי מאיר ענני.

זה דווקא מזכיר לי שהשם דואג לנו גם כאן, והוא יכול לחלץ אותנו ברגע זה, גם אם המצב נראה לי עכשיו בלתי אפשרי. “אולי יש למישהי ספר תהילים?” אני מציעה. “נראה לי שכדאי שנמשיך להגיד כמה פרקים מדי פעם, ואחת תקריא עם הפנס”.

“יפה תפילת הלכודות על עצמן”, שיפי משלימה אותי. יש לה גם סידור עם תהילים. טוב שכולנו עם התרמילים שלנו, ככה יש לנו פריטים נחוצים פה ושם. חבל שלא השארנו לפחות פריט אחד בחוץ, עזרתנו הצנועה למחפשים אחרינו.

19:03

“חילוץ ממערות הוא עניין מסובך” תקווה נאמה בקול. “הסיפור שלנו ממש מזכיר את הנערים מתאילנד, רק שכאן לפחות לא יורד גשם. מצד שני, הם השאירו את האופניים שלהם בחוץ וכך איתרו אותם. אולי יש מישהי שהשאירה תרמיל? שיִדעו איפה אנחנו?”

כבי עמדה בצד, נזהרה לא להישען על הקיר. קודם תקווה אמרה שלא כדאי, יכולות להיות עליו קרציות. אחר כך היא תיקנה את עצמה שבכל מקרה, אם יש כאן קרציות, הן כנראה כבר הגיעו אליהן ומצצו את דמן בשקידה. לא היה לה כוח להקשיב להמשך ההסברים שלה. בלגן גדול מדי השתולל לה בלב.

פתאום קמו בנות חדשות בכיתה הזאת. נחמי אסולין אף פעם לא היתה בלתי-קיימת כמותה, אבל אף פעם גם לא עמדה במרכז של חבורה כמו עכשיו. ותקווה - תקווה שאין לה טיפת כישורי חברה. הדבר היחיד שהיא יודעת זה לנאום מגילות משעממות של ידע שלא מעניין אף אחת. פתאום היא מדברת ויש שקט. הכל כי היא היחידה שמתמצאת במערות ויודעת להגיד להן מה כדאי לעשות? או שסתם המפה החברתית מתהפכת פתאום?

בשבילה שום דבר לא משנה. גם אם המפה תתנופף לתקרה, היא עצמה תישאר מתחת לשולחן. כולן מנצלות פה הזדמנויות. רק היא ליד הקיר, לבד עם קרציות שכן רוצות אותה, רק כדי למצוץ אותה. תמשיך להסתכל על כולן מהצד.

אם לפחות היתה לה חברה אחת שהיתה רוצה בה. כמו חוי ועדינה, נגיד. בכיתה הן לא מדי נחשבות אבל יש להן אחת את השניה. הולכות ביחד, חוזרות ביחד. חברות.

יד קרה לקחה לה את הלב פתאום. היא ראתה את חוי ועדינה נכנסות. שתי דקות אחרי שנעמי הגיעה וצעקה על כולן לצאת.

השתחלו פנימה עסוקות בעצמן. היא זוכרת בבירור איך נצבטה בקנאה ברגע ההוא, כשראתה את השיחה ביניהן. הן אפילו לא שמעו את נעמי.

נאוה אמרה שהיא ראתה אותן יוצאות **לפני** שנעמי נכנסה, אולי הלכו להביא משהו ואחר כך חזרו.

אבל מי אמר מה נכון, אולי הן כן הספיקו לצאת שוב והיא לא שמה לב? היא לא תלחיץ עכשיו את כל האחרות רק כדי לגלות בעוד חצי שעה שטעתה.

כאילו שמישהי תקשיב לה אם תנסה לדבר, בכלל. עדיף שתשתוק ודי. זה לא באמת משנה את המצב. בכל מקרה אין להן דרך להיחלץ מכאן, עדיף שתמשכנה לחשוב שיש להן סיכוי בזכות חוי ועדינה שמזעיקות עזרה. רק היא תדע שלא.

היא נשענה על הקיר. מיואשת. בודדה.

18: 19

”מגעיל אותי לדמיין איך הבגדים שלי ייראו כשהיה כאן אור”, נאוה מלמלה. ”אוףף”.

”אולי עוד מעט תזכי לראות את היופי הזה באמיתי”, מרימי עודדה אותה.

היה לה רע מבפנים כל הזמן. משחזרת לעצמה שוב ושוב את הסרט הזה. כולן נדחפות במנהרת היציאה, היא עצמה מגיעה מאחורה. ”נו, תתקדמו כבר”, היא דוחפת. אבנים נענות לה. גושים של בוך. צרחות. חושך.

היא לא באמת אשמה. ההתמוטטות כנראה היתה מתרחשת בכל מקרה. מדי הרבה בנות נדחקו בשטח קטן מדי. אולי הדחיפה שלה רק זירזה את הרגע. אולי זה סתם היה במקרה באותו זמן ובכלל לא קשור אליה.

אולי יש בנות שהיו מספיקות להגיע החוצה בינתיים.

אולי להיפך, אם האבנים היו מתמוטטות מאוחר יותר הן היו עלולות לעבור תחתיהן ולהיפגע. כך אף אחת לא הספיקה להגיע לאזור המסוכן.

המחשבה האחרונה הרגיעה אותה. כל כך לא הוגן להאשים אותה אחרי שבזכותה אף אחת לא נשרטה. לא שמישהי אמרה משהו מפורש. שתעזנה.

"אל תחשבי שבאמת אנחנו עוד מעט בחוץ", תקווה פנתה אליה ישירות. "את יודעת כמה זמן לקח לחלץ את הנערים מתאילנד? ואת הכורים בצ'ילה? זה לא פשוט כמו שאת חושבת".

עוד אחת שחושבת שיש לה מה לומר. מרימי לא טרחה לענות לה. בעיה של נעמי המדריכה שגררה אותן לכאן בכוח. יכלה עכשיו לקרוא ספר במיטה, במקום להיות לכודה בתוך ההזיה הזאת.

"מה הבעיה", נחמי התערבה במקומה. "עוד רגע אנחנו שומעות טרר גדול. מקדח חילוץ ענק בצורת סמיילי פותח חור עגול בקצה המערה, ודרכו מציצים הפרצופים של האמהות הנרגשות שלנו".

"עם מגשים של ארוחת ערב", טויבי השלימה אותה, נוטפת ערגה. "חביתות, סלט. אני אוכל אפילו נבטים. ושוקו חם!"

"די, תפסיקו לדבר על אוכל", אי-מי ייללה. "אני רעבה".

"לא כדאי לך לחשוב על זה", תקווה התרתה בה. "אולי לא נאכל שבוע, כמו הנערים מתאילנד".

"שבוע הם לא אכלו?" ברכי התמלאה בעתה.

"כן, בטח. רק שתו מים של גשם. ואצלם זאת היתה מערה מוכרת, לא כמו אצלנו. רק שהם נכנסו אליה בגלל גשמי המונסון, ועד שמצאו אותם - כמעט כל המערה כבר היתה מוצפת לגמרי. חוץ מהשטח שהם היו בו, שהיה גבוה ויבש יותר".

"מסכנים", נחמי נחרדה בכל ליבה.

”נכון”, תקווה הסכימה בקוצר רוח. ”תתארו לעצמכן שארך לצוללנים מנוסים שש שעות להגיע אליהם, בתוך המעברים המפותלים של המערה וכל מיני סלעים מחודדים שהפריעו להם. צלילה בתוך מערה היא הכי מסוכנת שיש, אם נגמר האוויר - אי אפשר לעלות לנשום”.

”ובכל זאת הוציאו אותם בשלום בסוף”, נעמי אמרה. כאילו בפשטות.

”אחד מהמחלצים מת בדרך. נגמר לו האוויר בבולון החמצן”, תקווה היתה חייבת לציין. ”ואותם הרדימו וקשרו לגב של המחלצים. אבל הוציאו אותם בסוף. נכון”.

התשובה הפשוטה הזאת גרמה להן לנשום יותר בקלות. אפילו התאילנדים לא ויתרו על כמה נערים לכודים, חיפשו אחריהם שבועות. כל העולם עזר להם.

יהודים מוכנים לעשות כל מה שהם יכולים בשביל נפש אחת, בטח שבשביל כיתה שלמה.

”גם אם חוי ועדינה ישכחו את המיקום המדויק של המערה, בטח יביאו כלבים שיחפשו את העקבות שלנו”, תקווה הרגיעה לשם שינוי. ”והם ישתמשו במצלמות תרמיות אולי, הן יכולות לזהות חום גוף. הכל פה קר, והדם שלנו חם. אם המצלמות עובדות מתחת לאדמה, הם יגלו מיד שיש כאן קבוצה”.

”אין פה אוויר”, צללית מהצד לחשה פתאום.

”ככה זה במערות”, תקווה נהנתה בעליל מהבמה הלא מתוכננת. ”פחמן דו חמצני הוא חלק מהתנאים שעוזרים למשקעי מערות לצמוח. אחרת לא היו פה כל הצורות היפות שאת רואה. אבל אולי יש פתחים בחלקים האחרים של המערה, כך שלא בטוח שנמות מחוסר חמצן”.

”תקווה, די. אל תפחידו”, טויבי ביקשה.

”אני רק מציינת עובדות. גם על עטלפים וכלבת לא לדבר?”

"לא, על שום דבר. אנחנו נהיה פה כמה שנהיה, ואם נהיה בלחץ - זה לא יעזור לנו שום דבר".

"נראה לי הכי טוב שנמשיך להגיד תהילים", רבקי לאטה. "זה הדבר שבאמת יכול לעזור לנו עכשיו".

הן אמרו יחד כמה פרקים. הקולות גוועו לבסוף לשקט עגמומי. האין-חמצן לכד את מרימי, גרם לה למחשבות עגומות כמו מה היה אילו.

בשביל מה נכנסו בכלל למערה הזאת. למה הדסי היתה צריכה לתת לה את המצלמה שלה. למה היא עצמה נתנה אותה ליהודית. בשביל מה הן ירדו לחפש אותה. מי יבוא להוציא אותן מכאן.

הבית היה מקום נכסף כל כך פתאום, כולל האוויר הדחוס שמחניק אותה לפעמים, ושיחות הטלפון המהוסות של אבא ואמא. רק לראות את עצמה בחוץ, מה השעה בכלל?

אלישבע

"מישהי יודעת מה השעה? תדעו לכן שאני רעבה". צלליות מקבלות אומץ בחושך, אולי כך נקרא לספר שנכתוב על קורותינו כאן. נראה לי שזה שם מדי ארוך.

בכל אופן, מה השעה - ידעתי דווקא. "שמונה", הגבתי בחביבות.

"כבר שעתיים אנחנו כאן! ואני רוצה ארוחת ערב. לא מעניינים אותי ההם בתאילנד".

גם בחושך אפשר היה לראות צלליות שמרפקו זו את זו לכיוון התרמילים שלנו. בלומי דחפה אותי. "מה עושים?" שיפי לחשה.

כולן יודעות שיש לנו אוכל. אנחנו חייבות להציע להן אותו. "בסדר, אני אגיד", לחשתי להן בתגובה.

“אהמממ, האמת ש...” נבוכותי.

טוב, באמת לא משנה עכשיו שתכננו מפגש בלעדיהן. זה גם ברור שאם אנחנו תקועות כאן יחד אנחנו צריכות להתחלק עם כולן באוכל. לא צריך להיות גאון כדי להגיע למסקנה.

“האמת שיש לי פה קצת אוכל בתרמיל”, מלמלתי בסוף. “ואולי גם לעוד בנות, אני חושבת. אז אולי אפשר פשוט לאכול אותו עכשיו”.

“כיבוד למסיבה שלך”, צללית ממורמרת מלמלה, סמכה על זה שלא יזהו אותה.

“זה רעיון טוב”, נעמי הסכימה. התעלמה.

“ייפול פה אוכל בחושך הזה”.

“אני אאיר עם הפלאפון שלי, ובואו נחלק את האוכל מעט מעט בצורה מסודרת. שאף חתיכה לא תלך לאיבוד”.

“ממילא יחלצו אותנו עוד מעט, מה זה משנה. לא מתים ברעב מכמה שעות”.

“תמיד טוב להיזהר מבל תשחית” נעמי ציינה בזהירות. “ועכשיו... נראה לי שעכשיו עוד יותר”.

לא הייתי בטוחה שכולן הבינו מה נעמי התכוונה לומר. אותי הפחד כרסם. נניח שלא יחלצו אותנו עוד המון זמן, אפילו כמה ימים. והאוכל ייגמר לאט לאט, והמים... אנחנו נתחלק פירור פירור עד שלא יישאר שום דבר, ואחר כך ---

“בואו נשיר משהו”, אמרתי מהר, לפני שהפחד ישתלט עלי לגמרי. הוצאתי ביד כבדה את הדוריטוס שלי מהתרמיל.

20:15

אלישבע

כולן שרו יחד בלי הפרעות. זו נקודה שתירשם לדורות בתולדות הכיתה שלנו.

"מזמור לדוד" ו"הושיעה את עמך", בקולי קולות שהחזירו הדים מכל הכיוונים. היה מתסכל ממש לחשוב שלכאורה אף אחד מבחוץ לא יצליח לשמוע אותנו. בכלא נורמלי יש לפחות סורגים שמעבירים אור ואוויר וקולות מהעולם החיצון.

בינתיים הן אכלו את תכולת המפגש העליז שלנו. היינו אמורות לשבת עכשיו בפארק ערוגות, להנות מרוח קלה וריח של דשא ולשתות אייסקפה קר, שברכי בטח היתה מתנדבת להביא מהמרכז המסחרי. תחת זאת כרסמנו בעוגמה פיסות נקניקיות וצ'יפס בחשיכה עם פיסות של בורקס גבינה, הוספנו קרעי חסה למען הויטמינים והשתדלנו לשתות כמות שווה מהקולה.

את הלחמניות נעמי ביקשה שנעזוב בינתיים, כי אין לנו מספיק מים לנטילת ידיים. לדעתי היא רצתה להיות בטוחה שהן יישארו, אבל העדפתי לא לחשוב על זה.

המגע של התרמיל שלי עשה לי רע. כיתפתי אותו בזהירות, שאף אחת לא תשמע את הרשרוש. אני לא חייבת להן שום דבר, הזכרתי לעצמי. אלה הדוריטוס הפרטי שלי והמלפפונים ששלפתי ממגירת הירקות שלנו בבית. חילקתי את רובם לחברות שלי וזה יפה מאוד מצדי, אני בסדר גמור גם אם השארתי חבילת דוריטוס ומלפפון שמן לעצמי.

בכל מקרה אין סיכוי שהם יצילו מישהי מרעב. הראשון סתם לא בריא ומצמיא, והשני ירק חסר אנרגיות. למה בכל זאת אני חייבת להרגיש אותם אצלי בתרמיל, פת בסלי.

"- - - פרוסה אחת. שלמה. רציתי אותה, אתם לא יכולים לדמיין עד כמה. ערבים שלמים יכולנו לשבת ולדמיין את מה שנאכל אחרי השחרור. לחמניות עם חמאה וביצים מבושלות ועגבניה גדולה לכל אחת מאיתנו! כל פירור היה חיים בשבילנו, היום גם אני לא מסוגלת לתפוס כמה היינו רעבות.

"התחלקנו בה פירור פירור, שלא ייפול אפילו אחד מהם ארצה. אף אחת לא לקחה יותר ממה שהגיע לה. זה לא היה מובן מאליו בימים ההם, כשלחם היה חיים. החלום הכי גדול שלנו היה עוד משהו לאכול. יום אחד רייזי מצאה תפוח אדמה..."

הסיפורים של סבתא חיה. כל הילדים התקבצו סביבה והקשיבו. המבוגרים התבוננו, רציניים, מהספות. רק אני ברחתי לחדר וסגרתי אחרי את הדלת.

אמא שלי חשבה שחבל שאני לא שומעת, סבתא לא תחיה לנצח - אף אחד לא אמר את זה בקול. לאיזו עוד ילדה יש הזדמנות לשמוע סיפורים מסבתא של אמא שלה שעברה בעצמה את השואה?

"היא לא מספרת דברים מפחידים, רק על הגבורה שלה ושל החברות שלה", היא שידלה אותי. לא ידעה שמי שהפחידה אותי יותר מכל היתה הגבורה.

כשאף אחד לא שם לב - חמקתי. לפעמים לא היתה לי ברירה ונשארתי לשבת שם. שומעת איך הן שמרו את תפוח האדמה של רייזי לשבת, חילקו אותו ביניהן חי. המרגרינה שהן אספו בשביל נרות חנוכה. התפילות של החגים שהתכנסו בחשאי בצריך עד שהנאצית פרצה פנימה וצרחת עליהן. הרבה מדי פעמים המוות עמד מול עיניהן. הן לעגו לו, המשיכו.

יש בנות שלא קוראות ספרי שואה. קשה להן מדי. אחרות טוענות שאם הם היו מסוגלים לעבור את זה, איך אנחנו לא נוכל אפילו לדעת.

אני לא אמרתי שום דבר, כי הסיפורים לא ביקשו ממני רשות. רק בלילות אחר כך באו הביעותים, חלמתי שיש רק לי עוגה. גדולה, יפה, עגולה. הרעב מכרסם אותי וסביבי המון ילדות רזות בשמלות פסים. מבקשות. אני פורסת את העוגה ואוכלת את כולה בעצמי. מתעלמת.

בפעם אחרת הייתי נער שצריך להניח תפילין, כולם עמדו בתור בציפייה רוטטת והתעלמו ממה שיכול לקרות. רק אני התחמקתי ויצאתי לעבודה. פחדתי שיתפסו אותי, שיענו אותי. לא יכולתי לשאת כאב.

וכל פעם הייתי מתעוררת עם דמעות בעיניים מעוצמת ההקלה על כך שאני לא רעבה ולא מפחדת, יכולה לעשות את כל הדברים הטובים גם בלי להיות באמת גיבורה.

יודעת במקום כאוב בתוכי שהחלום שלי הוא חלום אמת. אם הייתי נזרקת לתוך נסיון קשה - אין סיכוי שהייתי עומדת בו.

אולי בגלל זה הדברים של המחנכת כל כך פגעו בי היום בבוקר.

היום?! נראה לי שעבר נצח מאז.

זה לא יכול לקרות, הרגעתי את עצמי תמיד. הדור השתנה, כבר אין מבחנים קשים כמו פעם. אף אחד לא מעלה יהודים על המוקד או מרעיב אותם עד מוות. את יכולה להיות רגועה.

לא הבאתי בחשבון מערות יפות ובוגדניות.

לא רוצה לחשוב על הימים הבאים.

השם, רק אתה יודע את הסוד שלי. רק אתה ואני יודעים שאני אפול כבר ברגע הראשון. אז אל תנסה אותי. בבקשה.

20:50

"- - ואז הוא הרגיש מישוהו רץ מולו. הוא רץ לחבק אותו, היה בטוח שזה החבר שלו, ופתאום הוא מרגיש משהו מנפנף לו על הפנים ומתחיל לצרוח ווואאאא. זה היה העטלף של הקורונה".

חה חה חה... הקבוצה החדשה שבמרכז המערה רעדה מצחוק.

"למה פיל וג'ירפה נכנסו למערה ויצאו שלושה?"

"כי גם הלמה יצאה איתם!" נחמי הבריקה את התשובה, מעשה גאון.

"חי חי חי", מרימי לא התאפקה מלסנן לעצמה ולאוזניה של נאוה. "בגן חובה סגנון הבדיחות הזה באמת מאוד הצחיק אותי".

"עכשיו בואו נספר בדיחות על מיטה", הן המשיכו. ניגנו לה על העצבים, מדחים כמה נערות בנות שש עשרה יכולות להיות תינוקות.

"פעם היתה ילדה שהתגעגעה למיטה שלה", מישהי צייצה בקול בכיני.